

imod i de kommende Dage. Vi skal ogsaa til at føre Kamp mod Enkeltmands-Enevældet, mod det, at en Mand tror, at han er blevet saa stor, at han har Lov til at optræde paa Nationens Vegne, uden at Nationen kender noget dertil. Og bliver han saa stor, tror han selv, at han er saa stor, at han kan gøre det, gælder det for alle om at pille ham ned fra Højsædet og lade ham forstaa, at her raader Folket, ikke Enkeltmand, han være saa stor og fortjenstfuld, han være vil.

Men det er ikke alene det Omraade, vi faar at beskæftige os med i de kommende Dage, og naar den nye Rigsdag bliver valgt, for Resten allerede, medens den nuværende Rigsdag sidder inde. Vi har ogsaa det Spørgsmaal at se paa, hvordan vi kan ordne Forholdene indadtil. Selv om man nok saa meget forlanger Frihed, selv om man nok saa meget forlanger at komme tilbage til Forholdene før Krigen — det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) stiller sig op som Frihedsmand og kræver Frihed for Landbruget, Frihed for Industrien, Frihed for Handel og Omsætning —, maa vi være klare over, at det naar vi aldrig tilbage til, vi naar aldrig tilbage til de Forhold, vi havde før 1914. Det kunde maaske være rart nok at sige: Nu vil vi have den frie Konkurrence paa samme Maade som før, Frihed til Omsætning, Frihed til Udbygning. Det lykkes ikke. Man kan holde saa store Lovtaler, man vil, over, hvor godt dette System og denne Ordning er. Det, vi saa, og alle maa erkende, er, at dette System spillede Fallit, da der kom en kritisk Periode. Og det System, der svigter i Krisetider, maa vi være klare over ikke har Krav paa at fortsætte, naar normale Forhold atter indtræder. Det maa være Opgaven fra alle Sider at finde en ny Løsning og en ny Maade at ordne Forholdene paa, og jeg synes ogsaa, vi ser lige for vore Øjne, at saaledes som Forholdene er i Dag, kan de ikke fortsætte.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft ironiserede lidt over den højtærede Indenrigsminister og sagde, at Indenrigsministeren havde prøvet at sætte Valgparolen til næste Valg; den skulde være: „Bangemachen“, pas paa, for vi faar Uro og Gæring i Arbejdsverdenen; for at skaffe Ro maa det radikale Venstre blive ved Styret, eller hvordan det nu var, det ærede Medlem udtrykte sig. Ja, jeg kan sige, at det ærede Medlem forsøgte sig selv i en Rolle ved at fortælle om, hvor daarlige Statens Finanser var, og

prøve paa at faa Tinget her til at forstaa, at han i alt Fald var en bedre og klogere Finansmand end den nuværende Finansminister. Det er ogsaa en Maade at prøve at gøre Folk bange paa.

Men det ærede Medlem, som til at begynde med mente, at det var mærkeligt, at Indenrigsministeren vilde prøve paa at skabe Ængstelse for Uro og Gæring i Arbejdsverdenen, kunde ikke holde Rollen, til han blev færdig. Han sluttede selv med at tale om den Ængstelse, han forstod, at der var en saadan Uro og Gæring ikke blot i Danmark, men i Verden, og at den var langt værre i andre Lande end her. Han saa med Ængstelse paa den kommende Udvikling. Det er der ogsaa Grund til. Nu har vi fornylig faaet en ny Overenskomst med Arbejderorganisationerne. Rigsdagen har nylig vedtaget en Lov om Lønninger til Statens Tjenestemænd, og vi ser nu, hvorledes man allerede indenfor Arbejderklassen begynder at sige, at det er ikke nok: Vi maa have mere. Og vi ser Statstjenestemændene komme og erklære, at nu er den Overenskomst, som de var med til at afslutte med os, forældet — den er vel en Maanedes Tid gammel —, vi maa have nye Forhandlinger i Gang, vi kan ikke nøjes med, hvad vi har faaet; Priserne er steget siden Lønningsloven og steget paa en saadan Maade, at vi maa have mere endnu. Saadan er det. Jeg kan ikke se, hvordan det skal slutte, det er Skruen uden Ende. Først kommer Arbejderne og erklærer: Vi ønsker Lønforhøjelse, vi kan ikke leve af den Indtægt, vi har, Priserne stiger. Saa faar de en Lønforhøjelse. Og naar de har faaet den, kommer Arbejdsgiverne, Erhvervsmandene og siger: Nu maa vi have noget mere for vore Varer, for nu er Arbejdslønnen steget, og ud over det, den er steget, maa vi ogsaa selv have lidt. Og naar man er kommet godt i Gang under den nye Ordning, er Priserne steget mere, end Arbejderlønningerne er steget, og saa begynder man forfra stadig malende løs paa dette: Vi maa have mere. Det er ikke for Arbejderne en Tilfredsstillelse, om de kan faa 100 eller 150 Kr. om Ugen i Løn. Det er ikke for dem afgørende. Det afgørende for dem er: Hvad kan vi købe for disse Penge. Hvis man i Dag kunde sige til Arbejderne: I maa have Lønnen reduceret ganske betydeligt, men Priserne paa de Varer, I skal købe, reduceres endnu mere, saa vilde de sige: 50 Kr. er for os selvfølgelig mere værd end 150 Kr., hvis vi kan købe mere